När otillbörligt beteende passerar – ett systemhot mot barns trygghet och pappors rättigheter

Inledning

Svenska välfärdssystem bygger på förtroende. Vi litar på att kommunanställda agerar sakligt, opartiskt och med barnens bästa som ledstjärna. Men vad händer när en tjänsteman missbrukar sin position – och ingen reagerar? När otillbörligt beteende passerar utan konsekvenser är det mer än ett enskilt övertramp. Det är ett hot mot hela rättssäkerheten, mot barns trygghet och mot pappors rätt att få en korrekt juridisk prövning.

Barnen blir de första offren

När en kommunanställd låter personliga motiv styra beslut om vårdnad och umgänge är barnen de mest utsatta. Ett barn som förlorar kontakten med en förälder utan saklig grund riskerar livslånga konsekvenser:

- Emotionella sår
- Förlorade relationer
- En känsla av att systemet svikit dem

Barnkonventionen är tydlig: varje barn har rätt till skydd mot godtyckliga ingrepp i sitt familjeliv. När otillbörligt beteende passerar bryter vi mot denna lag.

En verklig historia – en oroväckande trend

En pappa i en mellansvensk kommun såg hur hans barns umgänge med honom begränsades efter att han träffat en ny partner. Kommunen, där hans tidigare partner arbetade, tog emot en orosanmälan från samma person. Anmälan visade sig vara falsk och sakna grund. Trots detta fattades beslut som kraftigt begränsade pappans kontakt med barnen. När han försökte få ärendet prövat juridiskt som umgängessabotage avvisades hans begäran. Varför? För att underlaget från socialtjänsten ansågs ”tillräckligt”. Detta är inte ett isolerat fall. Det är ett exempel på hur personliga konflikter kan infiltrera myndighetsutövning – och hur systemet saknar skydd mot otillbörligt beteende.

Risken om detta får passera

Om vi accepterar att kommunanställda kan agera utan insyn och utan konsekvenser skickar vi ett farligt budskap:

- Att rättssäkerheten är förhandlingsbar
- Att barns bästa inte längre är en objektiv bedömning, utan en produkt av maktspel
- Att förtroendet för kommunen och rättssystemet rasar

När pappor upplever att de inte får en korrekt juridisk process skapas en känsla av maktlöshet. Det är inte bara en privat tragedi – det är ett demokratiskt problem. Ett rättssystem som inte kan korrigera felaktiga beslut är ett system som sviker sina medborgare.

Tilliten står på spel

Tilliten är grunden för hela välfärdsmodellen. Om människor, särskilt pappor, upplever att kommunen styrs av personliga relationer och otillbörliga agendor kommer de att undvika kontakt – även när barnen behöver hjälp. Det leder till:

- Ökade risker för barn som far illa
- Ett samhälle där misstro blir norm

När rättssystemet dessutom lutar sig mot samma bristfälliga underlag som kommunen producerat blir rättsprocessen en illusion.

Vad måste göras – nu

Vi kan inte låta detta passera. Vi behöver:

- Oberoende granskning – Klagomål mot kommunen ska utredas av en extern instans, inte kommunen själv.
- Transparens – Beslutsprocesser måste dokumenteras och granskas öppet.
- Konsekventa sanktioner – Otillbörligt beteende ska leda till disciplinära åtgärder och, vid allvarliga fall, rättsliga påföljder.
- Stärkt rättssäkerhet för pappor och barn – Barnets rättigheter och båda föräldrarnas likvärdiga ställning måste garanteras i praktiken, inte bara på papper.

Det handlar om mer än enskilda fall

Varje gång otillbörligt beteende passerar skapas en spricka i fundamentet. När sprickorna blir många rasar hela byggnaden. Vi kan inte vänta tills förtroendet är helt förlorat – då är det för sent. Att värna rättssäkerheten är ingen detaljfråga. Det är en grundbult i demokratin. Och det börjar med att vi vågar erkänna problemet – och agera innan fler barn och föräldrar blir offer för vuxnas maktspel.